

Beden, can ve ruh

İnsan sadece beden ve candan mı oluşur yoksa O aslında **beden, can ve ruh** mudur? İşte bu sorunun, doğru bir şekilde yanıtlanması gereken temel sorulardan biri olduğu kanısındayım. Beden, can ve ruh konusunun bu derginin ilgilendiği en önemli konulardan biri olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, yalnızca beden, can ve ruh konusuna değil, aynı zamanda bu konuyla ilgili ve eşit derecede öneme sahip olan diğer konulara yanıt bulmak için Tanrı Sözü'nü incelerken, sizleri tüm dikkatinizi bu mevzuya vermeye davet ediyorum.

1. Beden, can, ruh: Adem ve Havva'nın günah işlediği gün ölen neydi?

Beden, can ve ruh konusunda başlangıç yapmadan önce, Kutsal Kitap'ın ilk kısmı olan Yaratılış bölümüne göz atmamız gerekir: Orada, Tanrı insanı yarattıktan sonra, yasağın çiğnendiği durumda uygulanacak olan cezayı açıklığa kavuşturup, ona bazı yasaklar getirmişti:

Yaratılış 2:16-17

"Ve ona, "Bahçede istediğin ağacın meyvesini yiyebilirsin" diye buyurdu, "ama iyiyle kötüyü bilme ağacından yeme. Çünkü ondan yediğin **gün** kesinlikle ölürsün."

Tanrı'nın Adem'e koyduğu yasak, iyiyle kötüyü bilme ağacından yememesiydi. Bu yasağın çiğnendiği durum için uygulanması gereken ceza:"ondan yediğin **gün** [dikkat edin: o gün] kesinlikle ölürsün." Bu cezayla ilgili olarak çok önemli iki konuya dikkat edilmelidir. Bunlardan ilki, şayet Adem o ağaçtan yemişse ölüm hemen, **o gün** gerçekleşecekti. İkincisi ise, bu kesinlikle gerçekleşecekti. KESİNLİKLE ölürsün ifadesi, ölümün o gün kesinlikle 100% gerçekleşeceği gerçeğini vurgulama amacını taşımaktaydı.

Şimdi, Yaratılış 3:1-6'dan itibaren Şeytan'ın, Tanrı'nın Adem ve Havva'ya koyduğu yasağı çiğnemeleri ve kötüyü bilme ağacından yemeleri için onları nasıl kandırdığını hepimiz biliyoruz. Tanrı'nın onlara Yaratılış 2:17'de belirttiği üzere, o ağaçtan yedikten sonra, o anda ölmeleri gerekiyordu. Sorun ise Yaratılış 5:5-6'da Adem ile ilgili olan sözlerdir:

"Şit'in doğumundan sonra Adem sekiz yüz yıl daha yaşadı. Başka oğulları, kızları oldu. Adem toplam dokuz yüz otuz yıl yaşadıktan sonra öldü."

Bu açıdan bakarsak, Kutsal Kitap'a göre Adem iyiyle kötüyü bilme ağacından yedikten sonra uzun yıllar yaşadı. Diğer taraftan, Tanrı o ağaçtan yemesi durumunda, 100%, kesin olarak, aynı günde öleceğini söylemişti. Peki, Adem ve Havva'nın o ağaçtan yediği gün gerçekten ne olmuştu? Tanrı'nın söylediği gibi öldüler mi, yoksa yaşamaya devam mı ettiler? Bu

"sorunu" çözmemizi kim sağlayacak? İnsanoğlunun düşünceleri, teorileri, din ve geleneği mi? Hayır! Bize yanıtları verebilecek tek otorite, Tanrı Sözü'dür. Tanrı Sözü'nün ihtiyacınız olan yanıtları size vermesini istiyorsanız, ona kulak vermelisiniz.

Bizim açımızdan Tanrı yalan söylemeyeceğine göre, (Çölde Sayım 23:19) Adem ve Havva o ağaçtan yediği gün gerçekten ölmüşlerdi. Aslına bakarsanız, Havva'ya "kesinlikle ölmeyeceksiniz", diyen Şeytan'ın ta kendisiydi. Bu nedenle, Onlar Tanrı'nın söylediği gibi o gün ölmemişlerse, bu durumda Şeytan haklı, Tanrı ise haksız konumdadır ki; bu tamamen imkansızdır. Bununla birlikte, bu konuyla ilgili olarak günümüzde birçok kişi, "Tanrı'nın aslında onlar kesinlikle ölecekler derken, kastettiği şey, sadece ölüm tohumunun atılmış olmasıdır" şeklinde öğretilerde bulunurlar. Tanrı Sözü'nün böyle bir savunmaya ihtiyacı yoktur. Aslında hiçbir savunmaya ihtiyacı yoktur. Çünkü O gerçektir ve gerçek; savunulma gereksinimi olmayandır. Konumuza dönersek: TANRI'NİN, KESİNLİKLE AYNI GÜN ÖLECEKLERİNİ SÖYLEDİĞİ GİBİ GERÇEKTEN AYNI GÜN ÖLDÜLER. Bununla birlikte, iyiyle kötüyü bilme ağacından yedikten sonra uzun yıllar yaşadıklarına göre, o ağaçtan yedikleri gün yitirdikleri ve bu sebepten dolayı ölümün (bir yaşam formunun yokluğu), gerçekleşmesi ve bedendeki yaşamlarına ek olarak başka bir yaşam formuna sahip oldukları gayet açıktır. Böylelikle, insanın nasıl yaratıldığını ve varoluşunun bölümlerini anlamak için Kutsal Yazıları araştırmamız gerekir. İlk insanın yaşamını neyin oluşturduğunu bilmek, aynı zamanda o gün neyin kaybedildiğini görmemizi mümkün kılacaktır.

2. Beden, can ve ruh: beden ve canla ilgili kısım

İlk insanın nasıl yaratıldığı ile ilgili araştırmamıza başlamışken, Yaratılış 2:7`ye göz atalım: Şimdi okuyalım:

"RAB Tanrı Adem'i topraktan yarattı....."

Tanrı insanın hangi parçasını topraktan yaratmıştır? Bedenini. İnsan vücuduna ait elementlerin toprakta bulunabilmesinin sebebi işte budur. Böylece, ilk insanın bir parçası bedendi. Devam edelim:

Yaratılış 2:7

"RAB Tanrı Adem'i topraktan yarattı ve burnuna yaşam soluğunu üfledi. Böylece Adem yaşayan varlık oldu. [varlık= İbranice'de nephesh]"

RAB Tanrı'nın Adem'i topraktan yarattığını gördük. Bununla birlikte, bu beden yaşama sahip değildi. Sadece yaratılmıştı, yaşamsızdı. Tanrı Sözü, daha sonra der ki, "Tanrı burnuna yaşam soluğunu üfledi. Böylece Adem yaşayan varlık oldu." Peki varlık, yani can nedir? Varlık, (can) bedene yaşam verendir. İnsanların o noktada Tanrı Sözü'nün açıkladığı temel gerçekleri kavramamış olmaları, sonsuz bir karmaşaya neden olmaktadır. Tanrı Sözü canın bedene yaşam verdiğini söyler. Can olmadan beden ölüdür. Peki can, beden ve benliğin yaşamı nerededir? Tanrı Sözü bu konuyu oldukça kesin bir şekilde ele alır:

Levililer 17:11, 13-14

"**Çünkü canlılara yaşam** [İbranice`de nephesh] veren **kandır**.....İsrail halkından ya da aralarında yaşayan yabancılardan kim eti yenen bir hayvan veya kuş avlarsa, kanını akıtıp toprakla örtecektir. **Çünkü canlılara yaşam veren** [nephesh] **kandır**. Bundan dolayı İsrail halkına, 'Hiçbir etin kanını yemeyeceksiniz' dedim, **Çünkü her canlıya yaşam** [nephesh] **veren kandır**.

Yaratılış 2:7`de varlığın bedene yaşam verdiğini gördük. Şimdi burada Levililer bölümünde canlılara yaşam verenin kan olduğunu görmekteyiz. Yukarıdaki ayette, "yaşam" sözcüğü Yaratılış 2:7. bölümünün yanısıra geçtiği 753 yerin 471 kısmında "can" olarak tercüme edilmiş olan İbranice kelime "nephesh" in dilimize çevrilmiş şeklidir.¹. Öyleyse, "nephesh" ya da can nedir? Yaratılış 2:7`ye göre, can bedene yaşam verendir. Peki, "nephesh", bedenın yaşamı, can nerededir? Levililer 17:11-14`e göre, kandır: "Çünkü canlılara yaşam (nephesh,can) veren kandır." Bu yaşam nesilden nesile nasıl geçmektedir? Kan yoluyla. Bu sebepten dolayı, Elçilerin İşleri 17:26 der ki:

"Ve muayyen vakitlerini ve meskenlerinin sınırlarını tayin ederek bütün yeryüzünde otursunlar diye insanların her milletini BİR KANDAN yarattı."

Bu ayette sözü edilen bir kan, nesilden nesile geçen ve aslında hepimizin sahip olduğu Adem'in kanıdır.

---

¹ Bu sayılar Kutsal Kitap`ın İngilizce tercümesinden gelmektedir.

Aslında bakarsanız, can yalnızca insanlara özgü değildir. Hayvanlarda kanda bulunan cana sahiptirler. Bu konu yukarıdaki Levililer ayetinden kolaylıkla anlaşılabilmesine rağmen, her canlıya yaşam verenin kan olduğunun anlatıldığı **Yaratılış 1:20-21, 29-30** bölümlerine göz atalım:

Yaratılış 1:20-21

"Tanrı, "Sular canlı [nephesh, varlık] yaratıklarla [nephesh, varlık] dolup taşsın, yeryüzünün üzerinde, gökte kuşlar uçuşsun" diye buyurdu. Tanrı büyük deniz canavarlarını, sularda kaynaşan bütün canlıları [nephesh, varlık] ve uçan varlıkları türlerine göre yarattı. Bunun iyi olduğunu gördü."

Yaratılış 1:29-30

"İşte yeryüzünde tohum veren her otu ve tohumu meyvesinde bulunan her meyve ağacını size veriyorum. Bunlar size yiyecek olacak. Yabanıl hayvanlara, gökteki kuşlara, sürüngenlere - soluk alıp veren bütün hayvanlara [nephesh, varlık]- yiyecek olarak yeşil otları veriyorum."

Ve öyle oldu. Bu nedenle, sadece insanlar değil, aynı zamanda hayvanlarda "nephesh"e yani, cana sahiptir. Canın bedene yaşam verdiği gerçeğini kavradığımız sürece, bu durum kulağa garip gelmez. Öldüğümüzde ise, artık hiçbir yaşam, hiçbir varlık yoktur. Aynı durum hayvanlar için de geçerlidir. Bedene yaşam veren can, insanlar için nasılsa onlar içinde aynıdır. Kutsal Kitap'ta can olarak tanımlanan kavramla ilgili bir sorun olmamasına rağmen, canın ölümsüz olması gibi önyargılı bir yaklaşımla, Kutsal Kitap'ı ele aldığımızda, o noktada problem çıkmaktadır. Şayet can ölümsüzse, çeşitli

hayvanların canları da ölümsüz olurdu. Sonuçta onlar da insanlar gibi "nephesh"e sahiptir. Can ölümsüz değildir. Can bedene yaşam verendir. Bedendeki yaşamınız sona erdiğinde, varlığınızda sona erer.

Şimdiye kadar, Kutsal Kitap'ın, Tanrı'nın Adem'i topraktan yarattığı ve ona bedende yaşam, yani can verdiği öğretilerini içerdiğini gördük. Aynı durumun hayvanlar içinde geçerli olduğu unutulmamalıdır. Sonuçta, onlarda beden ve cana sahiptirler. Dünya üzerindeki her insan, inançlı olsun ya da olmasın, beden ve can taşımaktadır. Bu nedenle, Adem 930 yaşında öldüğüne göre, Adem'in iyiyle kötüyü bilme ağacından yediği gün, ne bedenini ne de canını yitirdiği oldukça açıktır. O gün Adem için birşeylerin ölmüş olması gerekiyordu, o ağaçtan yediğinde yitirilen, ölen, başlangıçta ise ona ait olan bir parçaya daha sahipti. Böylelikle, Kutsal Yazıların bu konu hakkında neler söylediklerini araştırmaya devam edelim.

[3. Beden,can ve ruh: ruhla ilgili kısım](#)

Araştırmamızı sürdürmek için Yaratılış 1:26-27'ye bakalım. Şimdi okuyalım:

Yaratılış 1:26-27

"Tanrı, "İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım" dedi.... Tanrı insanı **kendi suretinde** yarattı. Böylece insan **Tanrı suretinde** yaratılmış oldu. İnsanları erkek ve dişi olarak yarattı."

Bu ayete göre, Tanrı insanı "kendi suretinde" yaratmıştır. Adem ve Havva'nın iyiyle kötüyü bilme ağacından yediği gün ne olduğunu anlamakla kalmayıp, Kutsal Kitap'ın diğer ayetlerinde burada söylenenden etkilendiğinin farkına varırsak, işte burası çok önemli, kilit bir nokta olacaktır. Yukarıda belirtilen ayeti okurken, sorulması gereken soru ise Tanrı suretinin ne olduğudur. O neye benzer? Yuhanna 4:24 der ki:

"Tanrı ruhtur"

Tanrı bedensel değildir, O, **Ruh**'tur. İşte bu O'nun suretidir. Bununla birlikte, Tanrı Sözü, Tanrı insanı kendi suretinde, Tanrı benzerliğinde yarattı, derken, anlatmak istediği, insanın beden ve cana ek olarak Tanrı'nın suretine yani **ruha** sahip olmasıydı. Büyük önem taşıyan yukarıdaki ayette yer alan "kendi suretinde" ifadesinin kullanımını daha iyi kavramak için, bu ifadenin geçtiği diğer bir ayete bakalım.

Yaratılış 5:1-3

"Adem soyunun öyküsü: Tanrı insanı yarattığında **onu kendine benzer kıldı**. Onları erkek ve dişi olarak yarattı ve kutsadı. Yaratıldıkları gün onlara "İnsan" adını verdi. Adem yüz otuz yaşındayken **kendi suretinde, kendisine benzer** bir oğlu oldu. Ona Şit adını verdi."

Adem yüz otuz yaşındayken kendi suretinde, kendisine benzer bir oğlu oldu. Ona Şit adını verdi." Peki, bunun anlamı nedir? Adem ne ise, oğlu da

oydu, örnek verecek olursak, Adem`in elleri olduğu gibi, Şit`inde aynı şekilde elleri vardı. Adem`in iki ayağa sahip olduğu gibi, Şit`te iki ayağa sahipti vs. Adem`in beden ve ruh olduğu gibi, Şit`te beden ve ruhtu. Benzer şekilde, Tanrı Sözü, Tanrı insanı "kendi suretinde", "Tanrı benzerliğinde" yarattı derken, anlatmak istediği;Tanrı ne ise, Adem`inde aynısı olduğudur. Ancak, Tanrı bedensel değildir. O, ayağa, ele, kafaya sahip değildir. Tanrı ruhtur. Tanrı ruh olduğuna göre, Adem`de ruhtur. Aklınıza şöyle bir soru takılabilir: Tanrı Adem`i neden beden, ruh ve can olarak ayırdı? Tam yanıt ise, Adem`in ruh olmadan, kendisi Ruh olan Tanrı`yla iletişim kuramayacak olmasıdır. Ruh olan Tanrı, beden ve canla iletişim kuramaz. Onlar birbirinden farklı şeylerdir. Bildiđiniz üzere, radyo alıcınız olmadan radyo istasyonu yayınına ulaşamazsınız. Belki bir çamaşır makinesine sahipsiniz. Fakat, çamaşır makinesine sahip olduğunuz gerçeği, radyo istasyonu yayınına ulaşmanızı mümkün kılmaz. İhtiyacınız olan bir radyo alıcısıdır. Benzer şekilde, Tanrı ruhtur ve O`nunla iletişim kurmak için ruha sahip olmalısınız. Beden ve can beş duyu için yeterlidir. Fakat konu Tanrı ile ilgili gerçeklere geldiğinde, ihtiyacınız olan şey ruhtur. Bu gerçek aynı zamanda I Korintliler 2:14`te açıklanmıştır:

"Dođal haliyle [Yunanca`da psuchikos] kişi, Tanrı'nın Ruhuyla ilgili gerçekleri kabul etmez. Çünkü bunlar ona saçma gelir. Ruhça değerlendirildikleri için de *bunları* anlayamaz."

Bu ayette, can anlamını taşıyan "psuchi" isminden türeyen Yunanca "psuchikos" sıfatı, "doğal haliyle" diye tercüme edilmiştir. Dolayısıyla,

psuchikos "ruhsal beden", yani; yalnızca beden ve cana sahip kimse anlamını taşımaktadır.² O ayete göre, yalnızca beden ve cana sahip kimse "Tanrı'nın Ruhuyla ilgili gerçekleri kabul etmemiştir." Yukarıda da belirtildiği gibi, "Tanrı'nın Ruhuyla ilgili gerçekleri" kabul etmek, Tanrı'yla iletişim kurmak için uygun bir alıcıya, yani ruha ihtiyacınız vardır. İşte bu nedenle ayet der ki: "ruhça değerlendirildikleri için de *bunları* anlayamaz (beden ve ruhsallığa sahip kimse)." Beden ve ruhsallığa sahip kimsenin Tanrı ile ilgili gerçekleri bilmesini imkansız kılan basit sebepler: bu gerçeklerin ruhla ilgili olması, "ruhça değerlendirilmiş olmaları" ve ruhtan yoksun oldukları için bunları anlayamamalarıdır.

Yukarıda belirtilen konuları özetlersek, Adem topraktan yaratılmış bir bedene sahipti. Can bedene yaşam verendir, ruh ise Tanrı'yla iletişimi sağlayandır. O beden, can ve ruhtu. Bu noktayı kesinleştirdikten sonra, Adem ve Havva'nın iyiyle kötüyü bilme ağacından yediği gün ne olduğu hakkında, geride hiçbir soru kalmamıştır. Tanrı onlara o ağaçtan yediğiniz gün kesinlikle öleceksiniz demişti. Ölümün bir yaşam formu yokluğu manasını taşıdığını göz önünde bulundurarak, o gün neyin öldüğünü artık anlayabiliriz. Adem, beden, can ve ruhtu, bedeni o ağaçtan yediği günden çok seneler sonra öldü. Şimdi baktığımızda, can olmadan beden yaşam bulamayacağı için, Adem o ağaçtan yedikten sonra dahi, beden ve candan oluşuyordu. Diğer taraftan, Tanrı'nın söylediği her şeyde daima haklı olmasından dolayı, o gün ölen birşeyin olması gerekiyordu. Adem, o ağaçtan yemesinden önce beden, can ve ruhtu. Gördüğümüz kadarıyla, o zamandan

---

² Aynı sözcük, psuchicos (ruhsal beden, beden ve cana sahip kimse) I Korintliler 15:44, 46, Yakup 3:15 ve Yahuda 19 bölümlerinde de kullanılmıştır.

beri beden ve cana sahip olmaya devam etti. O gün, o ağaçtan yedikten sonra Onun için yitirilmiş olan ise, Tanrı'nın ona verdiği ruhtu. O, beden ve cana sahip olmaya devam etti ama ruhunu yitirmişti. Ruh ondan ayrılmıştı ve o ağaçtan yemeden önce sahip olduğu, bir yaşam formu olan ruh artık onunla değildi ve bu onun için ölümdü.

Kutsal Kitap'ın kendini yorumlamasına izin verdiğinizde gerçekleri nasıl açık bir şekilde ortaya koyduğuna şahit olursunuz. Aslına bakılırsa, bu yitirilmiş ruh, Kutsal Ruh'un mümkün kıldığı Pentekos günü geri iade edilmiştir. Böylece, İsa Mesih'e iman ettikten sonra, tekrardan beden, can ve ruh oldunuz. Bu açıdan, Pavlus 1 Selanikliler 5:23'te der ki:

“Esenlik kaynağı olan Tanrı'nın kendisi, sizi tümüyle kutsal kılsın. **Ruhunuz, canınız ve bedeniniz**, Rabbimiz İsa Mesih'in gelişinde eksiksiz ve kusursuz bulunmak üzere korunsun.”

Şimdi Rab İsa Mesih'e, onun yeniden dirilişine iman ettikten sonra ve Kutsal Ruh'un armağanını aldıktan sonra, bizler artık yalnızca beden ve can değil, **beden, can ve ruhuz**.

Tassos Kioulachoglou

Diğer ilgili makaleler: “Pentekos ve Yeniden doğuş gerçeklikleri”